

MAVİ DERİNLİĞİN ÇAĞRISI

Son yıllarda değişen turizm anlayışıyla birlikte, insanoğlunun yeni yerler keşfetme ve macera içgüdüsü, ortaya doğa sporlarını çıkarmış bulunuyor. Yelken, yamaç paraşütü, rafting, kayak, dalış... Dalışın, diğer doğa sporları içinde kendine özgü bir yeri var. Tüplü dalışla uğraşmak bambaşka bir dünyayla, üstelik hiç de alışık olmadığımız bir dünyayla kaynaşmak demek. Tüm doğa sporlarında olduğu gibi dalış sporunda da amaç, doğaya karşı gelmek değil, aksine doğayla birlikte, onun bir parçası olarak ve onun kurallarıyla beraber hareket etmektir.

Uzaktan bakıldığında dalışla uğraşmanın zor ve tehlikeli olduğu sanılır. Oysa dalış kendi içindeki kurallara uygun yapıldığı zaman hiçbir tehlike oluşturmaz. Biz her ne kadar dalışı "spor" kavramı içine alsak da aslında spordan çok bir etkinlik olarak düşünebiliriz. Öyle aman aman yeteneklere sahip, her zaman antrenmanlı ve formda olan insanların uğraştığı bir spor dalı değildir. Hemen herkesin (solunum, kalp, tansiyon rahatsızlıkları olmayanların) kolaylıkla yapabileceği, oldukça hoş ve heyecan verici bir etkinliktir.

Mavi dünyanın meraklılarının sayısı her geçen gün artıyor. Bugün dün-

yada milyonlarca kişi tüplü dalışla uğraşmakta. Ülkemizdeyse dalış yapanların sayısı, yaklaşık 50.000. Bu sayı ilk bakışta çok gibi görünse de, ılıman bir iklime sahip ve üç tarafı denizlerle çevrili ülkemiz ve nüfus yoğunluğumuz dikkate alındığında, aslında oldukça düşük olduğu kabul ediliyor.

Ülkemizin coğrafik yapısına baktığımızda özellikle Akdeniz ve Ege kıyıları, suyun berraklığı ve 30 - 40 metre varan görüş mesafesi, dip yapısının kayalık oluşu, su sıcaklığının oldukça uygun oluşu gibi birçok etkene bağlı

olarak bu kıyılarımız dalış için oldukça uygun. Karadeniz ve Marmara Denizi'nde de değişik dip yapısı nedeniyle dalışlar yapılıyor. Dalış denince akla hemen doğal olarak denizler geliyor. Oysa pek bilinmese de ülkemizin iç sularında da çeşitli amaçlarla dalışlar yapılmakta. Tatlı su deneyimi yaşamak isteyenler için doğal göller ve baraj göllerinin çokluğuyla ülkemiz yine bir avantaj.

Üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye'nin karasularında az tuzlu veya çok tuzlu sulardan hoşlanan canlıla-

rın yaşayabileceği yerler olduğu gibi, soğuk ve sıcak suları tercih eden canlıların yaşayabileceği yerler de var. Bu nedenle dalışın ülkemizde ilgi çekici diğer bir yanı da, çok zengin bir canlı çeşitliliğine sahip olmamız.

Yeni yeni keşfetmeye başladığımız sualtı dünyasına ilgi çok eskilere dayanıyor. Tam olarak bilinmemesine rağmen nefesle yapılan ilk dalışların 5000 yıl öncesine dayandığı tahmin edilmekte. O tarihlerde dalışın öncülerinin bir taşa tutunarak aşağıya indikleri ve sonra taşı bırakıp nefesleriyle yukarıya çıktıkları biliniyor. Sünger, mercan, yiyecek ve hazine çıkarma amaçlı bu dalışların 2 dakika civarında sürdüğü ve 50-60 metre derinliğe indikleri sanılıyor. Zamanla çeşitli ilkel aletler kullanılarak suyun altına inen insana hava vermeyi denemişler ve kamışlar yardımıyla bunu kısmen de olsa başarmışlar.

Asıl gelişmeler 1500'lü yıllarda başlamış. Dalgıçların sualtında kalma süresini arttırmak için dalış çanları geliştirilmiş. İçi havayla dolu olan bu çanlar ters biçimde suya daldırılıyor ve dalgıç hava gereksinimi duyduğunda, yukarı çıkıp tekrar dalmak yerine çanın içinde kalan havayı soluyarak aşağıdaki işlerini yapıyordu. Ama dalgıcın aşağıda kalma süresi çanın içinde bulunan az miktardaki havayla sınırlı kalıyordu. Daha sonra dışarıdan çanın içine hava veren bir sistem yapıldı. Bu sistemle birlikte bugün kullandığımız dalış malzemelerinin ve dalışın temeli atılmış oldu.

Bugün dünyada milyonlarca kişinin dalmasını sağlayan buluşsa, 1943 yılında J. Cousteau ve arkadaşı E. Gagnan tarafından yapıldı. Bu buluş, sualtının basınçlı ortamında, tüpteki sıkıştırılmış havayı otomatik olarak ayarlayarak veren ve dalgıcın kolayca nefes almasını sağlayan bir regülatörden ibaretti ve "aqua lung" (su akciğeri) adıyla patent almıştı. J. Cousteau bu 23 kg'lık aleti deneyip 2 hava tankı (tüp), hortum, regülatör, ağızlık ve maske-den oluşan aletlerle 18 metre derinliğe inmeyi başardı. Bu alet bugün SCUBA (self contained underwater breathing apparatus - sualtında kendi kendine soluma aygıtı) olarak biliniyor.

Milyonlarca yıl sonra insanoğlu köklerini, yaşamın başladığı yerde, bazı karasal memelilerin binlerce yıl ön-

ce yaptığı gibi, denizlerde arıyor. Eski den efsanelere kaynak olan, mitolojik kahramanlara gücünü veren denizler bugün binlerce canlı çeşitliliğiyle, şaşırtıcı yaşam biçimleriyle, batıklarıyla keşfedilmeyi bekliyorlar.

Sualtı dünyasıyla ilgili belgeseller, filmler, fotoğraflar görmüş olabilirsiniz. Ama dalmadan, suyun altına inmeden o dünyayı anlamanız çok zordur. Sualtının kendine özgü canlılarını, bir ahtapotun mürekkeğini fıskırtmasını, etrafınızı saran balıkların sizi merakla incelemelerini, deniz tavanının renklerini doğal ortamlarında görmenin yanı sıra, dalışa özel bazı duyguları da yaşarsınız. Suyun altına indikten sonra tüm vücudunuz su kütlesiyle kaplanır ve siz bunu tüm duyu organlarınızla hissedersiniz. Sanki vücudunuzun her noktasına dokunmuş gibi bir duyguya kapılırsınız ve bu arada tüpten ilk nefesinizi, ciğerlerinizi zorlayacak bir biçimde doldurursunuz. Aradan birkaç saniye geçer. İşte bu an

belleğinizde öyle bir yer eder ki hayatınız boyunca bir daha asla unutmazsınız. Altıncı yedinci nefesten sonra bu yeni ortama alışmaya başlarsınız ve soluk alışverişiniz düzene girer. Etrafa bakmaya başlarsınız. İçinizdeki istemsiz korku yavaş yavaş yerini merak duygusuna bırakmaya başlar. Deneyiminiz arttıkça uzay boşluğundaki astronot gibi üç boyutta hareket edebilirsiniz. Karada yapamadığınız bir çok akrobatik hareketi suyun altında kolaylıkla yapabilir, suda kayarak, süzülerek gidebilir, ağırlığınızı hiç hissetmeden suyun ortasında asılı kalabilirsiniz.

Dalış her ne kadar gittikçe yaygınlaşıyor olsa da, bilgisizlik ve önyargılardan kaynaklanan bir tutum nedeniyle bu spora ülkemizde hâlâ çok iyi gözle bakılmamakta. Dalış denince akla hemen "vurgun" gibi kazalar geliyor ve bu sporun oldukça tehlikeli olduğu sanılıyor. Bunun nedeniyse, genellikle kulaktan dolma ve uydurma hikâyeler, medyada sadece kazalardan

bahseden ve iyice araştırılmadan yazılan, her kazaya vurgun deyip geçen yazılar, sonuçta da tüm bunların insanlarda kötü bir izlenim bırakması. Bunların yanında dalış tanıtımlarının yetersiz olması, dalış merkezlerinin yeterince aktif olmaması nedeniyle çoğumuz dalış yapan insanların olağanüstü yetenekleri olduğunu düşünür ve onlar gibi olmayı içten içe isteriz. Fakat cesaret edip de dalışı bir defa denemeyi pek aklımıza getirmeyiz.

Dalabilir miyim sorusunu kendimize sorduğumuzda, “dalmayı çok istiyorum ama suyun altından çok korku-

yorum” cevabını veriyorsak işimiz kolay demektir. Öncelikle sualtından korkmamıza neden olan şeyler nelerdir? Bunları genel olarak, köpekbalığı saldırıları, suyun altından büyük bir yaratığın gelip bizi yutacakmış gibi olması hissi, sualtında birçok zehirli ve tehlikeli canlı olduğunun düşünülmesi ve bunlar tarafından sokulmak, vurgun yemek (!) şeklinde sıralayabiliriz. Tüm bunlar ve benzer korkular yersiz ve bize kulaktan dolma bilgilerle ya da izlediğimiz, gerçekle ilgisi çok az olan filmlerle aklımızda yer etmiş korkular. Şimdi bu korkuları irdeleyelim;

Köpekbalıkları hakkında bilgilerimizi tazeleyelim. Köpekbalıklarının dünya üzerinde 350 türü var. Bu türlerden on tanesi saldırı olaylarından sorumlu ve bu on türün de sadece beşinin insana bilinçli olarak saldırdığı düşünülüyor. Köpekbalıkları kıkırdaklı bir vücut yapısına sahip. Vücutlarında kemikli balıklarda olan ve balığın orta suda hareket etmeden asılı kalmasını sağlayan yüzme keseleri yok. Dolayısıyla, bu hayvan hareket etmediği sürece batar ve bu yüzden de sürekli hareket etmek zorundadır. Köpekbalıkları genelde derin sularda yaşarlar, ancak beslenme amacıyla yüze gelirler. Yani, onlarla karşılaşma olasılığımız oldukça düşük. Ayrıca bu canlıların çeşitli amaçlarla avlanmaları da türlerin % 80’ini yok olma tehlikesiyle karşı karşıya getirmiş bulunuyor. Bugün çoğu tür, çeşitli yasalara koruma altına alınmış durumda. Dünya üzerinde her yıl yaklaşık 100 adet köpekbalığı saldırısı oluyor ve bunların 25-30 tanesi ölümle sonuçlanıyor. Bu kazazedelerin çoğunu da dalgıçlar değil, zıpkıncılar ve plajda yüzen insanlar oluşturuyor. Okyanus ve denizlerin kıyılarında milyonlarca kişinin yaşadığı düşünülürken, bu sayı dü-

Dalış Malzemeleri

Sualtına uyum sağlamak için birtakım malzemelere ihtiyacımız var. Su altında özel amaçlar dışında sportif dalgıçlar için gerekli malzemelerin ne olduğuna ve bunların işlevlerine bir bakalım:

1-Maske: Gözlerimiz havada görmeye alıştıktır. Suyun altındaysa ışığın farklı şekilde kırılmasından dolayı nesnelere net olarak göremeyiz. Maske gözün önünde bir hava boşluğu yaratarak net görmemizi sağlar. Maskenin camı fırınlanmış olup, sualtında artan basınca karşı dayanıklıdır. Yüzümüze oturan kısmıysa silikondan yapılmıştır.

2- Şnorkel: Dalmadan önce veya dalıştan çıktıktan sonra yüzeyde başımızı sudan kaldırmadan nefes almamızı sağlayan bir borudur. Özellikle serbest dalışlarda, başımızı nefes almak için sudan çıkarmadan sualtını izlememizi sağlar. Bir ucu ağzın içine, diğer ucuyasa suyun dışına gelecek şekilde başın yan tarafına takılır.

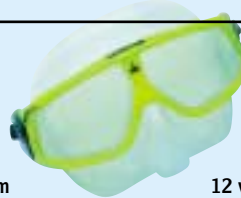
3- Paletler: Sualtında ve su yüzeyinde hızlı yüzmek için kullandığımız, ayağa takılan malzemelerdir. Paletler bacaklar tarafından itilen geniş bir yüzey sağlar.

arak etkili bir ivme sağlarlar. Bu şekilde kollarımızı serbest bırakabilir ve fotoğraf çekmek gibi çeşitli işler yapabiliriz. Paletlerin çok çeşitli tipleri vardır. Kullanım amacına göre ayakkabı gibi arkası kapalı olanlar ve arkası ayarlanabilir kayışlı olanlar. Sertlik, uzunluk ve genişlikse kondisyonumuza göre değişir. Geniş ve sert tipte olanlar için kuvvetli bacak kası gerekir.

4-Yüzerlilik Kontrol Aleti (BCD- Buoyancy Compensator Device): Dalgıcın yüzerliliğini ayarlayabilmesini (su içinde aşağı ve yukarı gidebilmesini veya asılı kalması) sağlayan, ağızla veya tüpten gelen havayla şişirilebilen ceket şeklindeki aletlerdir. BCD’nin üzerinde, içindeki fazla havayı tahliye edici kapakları bulunur. Kullanılan modele göre, BCD üzerinde cepler ve gerekli malzemelerin asılabileceği halkalar da bulunabilir. Yüzeyde dinlenme, yüzme veya yarıdışlama için destek, sualtındaysa nötr yüzerliliğimizi (ne aşağı ne de yukarı; dengede) sağlar. Böylece suyun altında yorulmadan daha az enerji harcayarak daha çok vakit geçirebiliriz.

5- Tüpler: Suyun altında soluk almamız için gerekli

olan yüksek basınçlı havayı saklayabilen, çelikten veya alüminyumdan yapılmış aletlerdir. Çeşitli hacimlerde olanları vardır. En yaygın olanları 10, 12 ve 15 litreliktir (sıvı hacmi). En çok tercih edilen tekli tüpler olmakla birlikte özel amaçlar için çiftli olanları da vardır. Tüplere “kompresör” denen büyük makinelerle hava doldurulur. Bu makineler, soluduğumuz normal havanın içindeki nemi süzdükten sonra, havayı sıkıştırarak tüplere doldurmada kullanılırlar. Tüplere doldurulan hava oksijen değil, normal soluduğumuz, yalnızca nemi alınmış kuru havadır. Yani dalgıçlar sualtında oksijen değil, normal hava solurlar.

6- Regülatörler: Tüpteki yüksek basınçlı havayı, kullanılabılır basınca düşürerek dalgıcın istediği zaman nefes almasını sağlayan aletlerdir. İki kademededen oluşurlar. Tüpün hava çıkışı kısmına bağlanan birinci kademe ve dalgıcın soluk almasını sağlayan ağızlık kısmı olan ikinci kademedendir oluşurlar. Tüpteki yüksek basınç her iki kısımda da düşürülür. Havayı birinci kademede ortam basıncından 10 atmosfer kadar fazla olan bir ara basınca düşüren bir sistem varken, ikinci kademede bu ara basınca solunum için ge-

şük sayılır. Köpekbalığı saldırıları genelde güney yarımkürede ve açık sularda, okyanuslarda gerçekleşiyor. Ülkemiz denizlerindeyse, dalgıçlar için böyle bir tehlikenin olmadığı söylenebilir.

Bizi korkutan şeylerden biri de, derinlerden büyük bir yaratığın gelip bizi yutacakmış gibi olması duygusu. Bu da tamamen filmlerin etkisiyle, istek dışı oluşan bir duygu. Gerçeklikle ilgisi olmayan ve bu korkuyu ancak dalarak, sualtını tanıyarak aşabilirsiniz.

Sualtındaki zehirli canlılara gelin-

rekli olan ortam basıncına düşüren bir sistem vardır.

Regülatöre takılan iki alet daha vardır. Birincisi "kamçı" denilen ve tüpteki havayı kullanarak yüzürlük kontrol aletinin (BCD) şişirilmesinde işlevi olan bir alettir. İkincisiyse, "konsol" denilen ve üzerinde 3 ayrı göstergesi (tüpün içinde ne kadar hava kaldığını gösteren bir basınç göstergesi; suyun altında kaç metre derinlikte olduğumuzu gösteren bir derinlik ölçer; suyun altında yön bulmamızı sağlayan bir pusula) bulunan alettir.

7- Dalış Elbiseleri: Suyun altında üşümemizi engelleyen, neopren denilen ve içi N (azot) gazı kabarcıklarından oluşmuş özel bir malzemedir. Genel olarak üç tipi vardır:

Islak elbise: Çok sıcak sularda kullanılan ve iç kısmına sürekli su giriş çıkışının olduğu elbise tipine denir.

Yarı ıslak elbise: Ilıman sularda kullanılan ve iç kısmına çok az su girişinin olduğu elbise tipidir. Ülkemizde en çok bu tip elbise kullanılır. Vücutla elbise arasına giren suyu vücut ısıtır ve bu su, ısı yalıtımını sağlar. 3, 5 ve 7 milimetre kalınlıkta olanları en çok kullanılan tiplerdir.

Kuru elbise: Çok soğuk sular-

da (kutup ve buz dalışları gibi) kullanılır. Bu tip elbisede içeriye su girişi olmaz. Elbisenin içinde kalan hava vücut ile su arasında bir tampon görevi yaparak ısı yalıtımını sağlar.

8- Ağırlık Kemeri: Üzerine kurşun ağırlıklar (1-2 kg) takılarak kullanılan kemerlerdir. İstenen en önemli özelliği, sualtında gerektiğinde kolay ve çabuk çıkarılabilir olmasıdır. Elbisenin ve bazı malzemelerin pozitif yüzürlükleri vardır. Suyun altına batmak için ağırlık kullanmamız şarttır. Ağırlık kemerinin işlevi de budur.

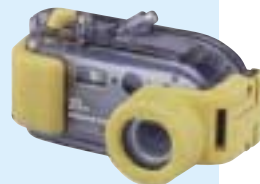
9- Dalış Bilgisayarları: Derinlik, maksimum inilen derinlik, dip zamanı, sıcaklık gibi değerleri gösterir. Ama asıl işlevi dalgıca hangi metrede ne kadar süre kalması gerektiğini ve bu sınırların aşılmasında yine hangi metrede ne kadar süreyle bekleme yapması gerektiğini gösterir. Bunun yanında herhangi bir dalışın ardından ne kadar zaman sonra hangi yüksekliğe çıkılabileceğini gösterir. Çok çeşitli tipleri vardır. Kola ve konsola takılabilir.

Tüm bu malzemelerin yanında dalış bıçağı, şamandıra, fener, düdük (herhangi bir durumda sesli uyarı yapmak için) gibi yardımcı malzemeler de isteğe bağlı olarak kullanılabilir.

onları rahatsız etmediğiniz sürece zehirli organlarını size karşı kullanmazlar. Eğer bir hayvanı rahatsız ederseniz, kendini savunmak için size karşı zehirli organlarını kullanabilir. Dalmanın bir kuralı da; "Biz sualtı dünyasının misafirleriyiz ve bu dünyayı, hiçbir canlıyı rahatsız etmeden, dokunmadan, sadece uzaktan izlemeliyiz." şeklindedir. Bu kuralı aklımızdan çıkarmamalıyız. Böylece hem kendimizi korumuş, hem de canlıları rahatsız etmiş oluruz.

Dekompresyon veya halk arasındaki adıyla "vurgun" hastalığına gelince; dalış sırasında basınç altında solunan havanın içindeki azot gazının sıvı hale geçmesi ve dokularda çözülmesinin ardından, basınç, gaz bu dokulardan çıkmadan önce kaldırılacak olursa, gaz sıvı halden kabarcık haline geçer. Bu kabarcıklar damarlarda tıkanıklığa neden olur ve kan akışını engeller. Böylece vurgun denilen hastalık meydana gelir. Vurgun yiyen bir kimse, ülkemizde de bulunan basınç odalarında tedavi edilir.

Tüm bu korkulara ek olarak; küçükken geçirdiğiniz bir boğulma tehlikesi veya şakacı bir arkadaşınız tarafından istemediğiniz halde başınızın suya sokulması gibi suyla ilgili kötü deneyimler, sudan sizi korkutmuş olabilir. Bunun üzerine bir de suyla olan ilişkinize uzun süre bir ara verirsiniz, korkuyu iyice pekiştirmiş olursunuz. Yıllar sonra tekrar suyla barışma isteği duyarsanız suya temas ettiğiniz anda ilk akla gelen, hafızanızdaki bu kötü olay olacak ve siz tekrar korkacaksınız. Belki de bunu bir daha yapmayacağınızı düşünceksiniz.

Böyle bir durumunuz varsa tüm cesaretinizi toplayıp bir dalış merkezine gidin. Deneyimli bir eğitmenle bu sorunun üstesinden kolaylıkla gelebilirsiniz. Eğitmeniniz sizin bu korkuyu yenmenizi sağlayacaktır. Suya uyumunuz biraz uzun sürebilir ama sonunda korkunuzu mutlaka yenersiniz. Suyu tanıdıkça bu korkularınızın ne kadar yersiz olduğunu göreceksiniz ve neden daha önce denemediğinizi kendi kendinize soracaksınız.

Mavi Derinliğe Uyum

Karada yaşamaya ve yürümeye uyum yapmış canlılar olarak suyun altına indiğimizde hiç de alışık olmadığımız bir ortamla karşılaşırız. Ağırlığımızı hissetmemek, görüntü ve sesi farklı algılamak gibi değişik durumlarla karşılaşırız. Ama bunların hepsine sualtının kurallarına göre uyum sağlayabiliriz.

Sualtında görebilmek için maskeye ihtiyacımız olduğunu söylemiştik. Işık suya girdikten sonra suyun yoğunluğuna bağlı olarak değişen hızıyla birlikte açısı değişir. Bu da sualtındaki cisimlerin % 25 daha yakın ve büyük görünmesine neden olur.

Suyun ışığı soğurmasından veya sudaki parçacıkların bir kısmını geri yansıtmasından dolayı derinlik arttıkça ışık şiddeti azalır. Renklerde önemli değişiklikler oluşur. 5 metreden sonra kırmızı renk, derinlere inildikçe turuncu, sonra da sarı renk kaybolur. 30 metreden sonrası ortam grileşir. An-

cak fener gibi aletlerle bu sorun çözülerek derinlerde kaybolan renkleri görebilmek mümkün olur.

Bir başka değişim seste gerçekleşir. Ses suda havadakinden 4 kat hızlı hareket eder. Bu nedenle geldiği yönü belirlemek oldukça zordur. Ses sanki her yönden geliyormuş gibi duyulur.

Sualtında ses tellerimiz işlev görmediği için konuşamayız. Anlaşmak içinse tüm dünyanın kabul ettiği birtakım el işaretleri kullanılır.

Suda ısı kaybı da havaya oranla 20 kat daha fazladır. Bu yüzden dalışlarda mutlaka elbise giyilmelidir.

Eğer dalış sporuyla uğraşmak istiyorsanız mutlaka eğitim almanız gerekiyor. Ülkemizde, özellikle deniz kıyılarında bu işin eğitimi veren birçok dalış merkezi var. Bu merkezler-

den istediğiniz eğitimi alıp bu eğitim sonunda da tüm dünyada geçerli olan bir sertifikaya sahip olabilirsiniz. Dünyada sertifika veren birçok kuruluş var. Türkiye CMAS'a (Dünya Sualtı Aktiviteleri Konfederasyonu) üye. Ülkemizde alacağınız sertifikaların bir tarafında CMAS amblemi diğer tarafındaysa SCSPF (Sualtısporları Can Kurtarma Sukayağı ve Paletli Yüzme Federasyonu) amblemi bulunuyor. Bunun yanında PADI, NAUI, SSI gibi çeşitli dalış kuruluşlarının belgesini de alabilirsiniz.

Bülent Gözcüoğlu

Kaynaklar
<http://www.gef.gazi.edu.tr/akademik/uygar/kaptan%20kusto.htm>
<http://www.scubaturkiye.com>
<http://www.scubaturk.net>
Ozark E, Dalışın Alfabetesi, Yelken Dünyası, sayı 59, Mart 1989
Beköz Ü, Baklavacı Ö, Sarıgül F, Sualtı Teorisi, 2001
Sualtında Yeni Atılımlar, PADI

En Sık Sorulan Sorular

- Kimler dalabilir?

14 yaşından büyük, sağlıklı (doktor kontrolüyle 'dalışa engeli yoktur' şeklinde bir rapor) olan herkes dalabilir. Ayrıca 10-14 yaş arasında çocuk dalıcı programları da vardır.

- Tüplü dalış pahalı mıdır?

Dalış aslında pahalı bir spordur. Tüm malzemeleri almaya kalkarsanız oldukça pahalıya gelebilir. Ama aldığınız malzemeyi en az 5 yıl kullanırsınız. Bunun yanında malzeme almadan da oldukça uygun fiyatlarla kiralayıp dalış yapabilirsiniz.

- Dalabileceğimiz en fazla derinlik ne kadardır?

Sportif dalışlarda en fazla 30 metreye dalınır. Eğitim amaçlı dalışlarda 42 metreye dalınabilir.

- Bir tüple sualtında ne kadar kalabiliriz?

Bu sorunun tam bir cevabı yoktur. Tüpn hacmine, kişni hava kullanım durumuna, dalınan derinliğe göre değişir. Ortalama olarak 12 litrelik bir tüple 20 metrelik bir dalışta, bazıları 40 dakika bazılarıysa 80 dakika kadar suyun altında kalabilir.

- Suyun altını görmek için bir kursa gitmem gerekiyor mu?

Hayır. Kursu gitmeden de suyun altını görebilirsiniz. Dalış merkezlerinin sualtını tanıtım amaçlı programları da vardır. 5 metreye kadar eğitmen eşliğinde dalabilirsiniz. Ama sertifika almanız için mutlaka kursa gitmeniz gerekli.

Dalma sizin için ömür boyu sürebilecek bir etkinlik olabilir. O kadar zevklidir ki hayatınızın akışı değişebilir!